

Ministerstvo kultury České republiky

Maltézské náměstí 1

118 01 Praha 1 – Malá Strana

telefon: 257 085 111

fax: 224 318 155

e-mail: posta@mkcr.cz

V Praze dne 20.2.2009

Č. j.: 7080/2007

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní památkové péče rozhodlo ve věci prohlášení parní lokomotivy s tendrem Českých Velenicích, okr. Jindřichův Hradec, Jihočeský kraj, za kulturní památku.

Ministerstvo kultury v tomto řízení, jehož účastníkem je podle § 27 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění, vlastník věci:

..., podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění **prohlašuje** parní lokomotivu 414.096 s tendrem 412.365 v Českých Velenicích, okr. Jindřichův Hradec, za kulturní památku.

Odůvodnění:

Charakteristika, popis:

Lokomotiva je čtyřnápravový stroj bez běhounů, celkový rozvor činí 3900 mm. První tři spřažená dvojkolí jsou uložena pevně, bez možnosti posuvu - tzv. pevný rozvor činí 2550 mm. Poslední čtvrté spřažené dvojkolí má oboustranný posuv. Všechny spřažené nápravy mají jednostranné brzdění. Kola jsou o průměru 1100 mm. Vpředu jsou vysunuty válce dvojitého parního stroje, mezi válci je uložen balast. Pod dýmnicí jsou uvnitř rámu uloženy šoupátkové komory, mezi rámy rovněž umístěn Goochův rozvod parního stroje. Na ležatém kotli je umístěn parní dóm s regulátorem, ovládaným hřídelem, vedeným uvnitř kotle. Za parním dómem umístěn písečník, obepínající sedlovitým tvarem kotel, z písečníku vede po každé straně trubka, přivádějící písek před druhou spřaženou nápravu. Charakteristický tvar písečníku spolu s blokem válců, baňatým komínem (zde nezachovaným) a budkou strojní čtyř je nezaměnitelným poznávacím znamením, dle kterého lze lokomotivy řady 414.0 poznat i z velké dálky. Díky tomuto vzhledu získaly lokomotivy přezdívku „heligón“.

Lokomotivy tohoto označení se výrazně uplatnily během více než 80 let provozu (v letech 1885-1969) nejen na našich železničních tratích. Přínosné byly především na tratích v horských oblastech, schopné přepravovat velmi těžké zátěže nákladních vlaků. Po náhradě modernějšími parními lokomotivami dokázaly své přednosti na posunu, kde díky své jednoduchosti a vhodně voleným parametrům neměly konkurenci ani odpovídající nástupce mezi lokomotivami moderních trakcí.

Podnět k prohlášení parní lokomotivy 414.096 s tendrem 412.365, obdrželo Ministerstvo kultury od pana Ministerstvo kultury podnět vyhodnotilo, shledalo jej důvodným a zahájilo ve věci správní řízení.

Ve smyslu ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, byl o podání návrhu písemně vyrozuměn vlastník věci navržené na prohlášení za kulturní památku, , a dopisem, který převzal dne 21. 1. 2008, mu bylo v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, umožněno, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřil k podkladům, které Ministerstvo kultury v průběhu řízení shromáždilo. Vlastník s podklady seznámil dne 23.1.2008, do podkladů žádal doplnit, že lokomotiva je cenná také z důvodu existence původní dokumentace, která umožní i její správnou opravu.

Podle ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, se k problematice prohlášení věci za kulturní památku dne 6. 12. 2007 pod značkou KUJCK 35196/2007 OKPC/2 vyjádřil Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu Krajského úřadu Jihočeského kraje, který souhlasil s prohlášením věci za kulturní památku, s odůvodněním, že *„Předmětná parní lokomotiva včetně tendru je cennou technickou památkou, která se váže k železniční dopravě v jižních Čechách Lokomotiva a jako taková je bezesporu významným dokladem historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti ve smyslu ustanovení § 2, odst. 1, písm. a) zákona číslo 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.“*

Dále se k problematice prohlášení věci za kulturní památku dne 12.7.2007 pod značkou METR 2861/2007/DvKl vyjádřil Městský úřad Třeboň odbor územního plánování a stavebního řádu a s prohlášením za kulturní památku souhlasil. Ve svém vyjádření uvádí: *„Jedná se o lokomotivu řady 73 vyrobenou lokomotivkou Státní dráhy ve Vídni v roce 1906, která sloužila až do roku 1967, kdy byla vyřazena jako neprovozní. Dle dostupných informací patří mezi jediné dvě dochované lokomotivy uvedeného typu, druhou je stroj 73.79 umístěný v Dopravním muzeu ve Vídni. Na našem území se tak jedná o unikátní parní lokomotivu. Zápis mezi kulturní památky zhodnotí její technicko historickou hodnotu, dle vypracovaného návrhu by např. vhodně doplnila expozici parních lokomotiv určených pro nákladní dopravu v Národním technickém muzeu.“*

Na základě výše uvedených důkazů, které v naprostém souladu doporučují prohlášení parní lokomotivy 414.096 s tendrem 412.365, za kulturní památku, dospělo Ministerstvo kultury k tomuto závěru: Navrhovaná lokomotiva se zapojeným tendrem, společně vystavené v areálu ŽOS v Českých Velenicích, jsou již jedinými exempláři na území České republiky. Druhá lokomotiva stejného typu se nachází ve Vídni. Parní lokomotiva 414.096 s tendrem 412.365, splňuje podmínky ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, pro prohlášení věci za kulturní památku.

Nedílnou součástí tohoto rozhodnutí je kopie fotografie kulturní památky.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání rozkladu). O rozkladu proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva Kultury

